



„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrti leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „postanicah“ se plačuje za navadno tristostrano vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več črke po prostorn.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soča“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Primorske volitve v državni zbor.

Primorska dežela pošilja v državni zbor na Dunaj 12 zastopnikov; in sicer poknežena grofija goriška in gradiška, mejna grofija istrska in državi neposredno podrejeno mesto tržaško vsako po 4 zastopnike. Na Goriškem in v Istri volijo kmečke občine po 2, veliko posestvo po 1, mesta in trgi s kupčijskima zbornicama po 1 poslanca. V Trstu voli kupčijska zbornica 1 in izmed treh volilnih redov, ki veljajo za občinske volitve, vsak red 1 poslanca v državni zbor.

Pri volitvah v državni zbor sti interesirani ali varujeti svoje koristi dve strani: narod in vlada. Ako je narod zaveden in značajan, mora vlada molčati, ker ne more nič opraviti; ako je narod nezaveden, šibek ali razdeljen v stranke, žanje vlada. Na Primorskem je malo volilnih skupin, v katerih bi kak narod v veliki večini nepomešan volil; to so samo kmečke občine v Istri in na Goriškem in deloma tretji volilni red v Trstu. Vzhodne kmečke občine v Istri so popolnoma slovanske, tako tudi slovenske kmečke občine na Goriškem; v tretjem volilnem redu v Trstu imajo Slovenci veliko večino. V teh volilnih skupinah zmagali so narodni kandidati, pristaši Taaffejeve vlade.

V slovenskih kmečkih občinah na Goriškem je narod tako probujen, razumen in vztrajen, da si vlada ni upala postaviti protikandidata, ampak jo pustila, da je bil voljen vitez Tonkli enoglasno, dasi je jako neprijeten domači vladi. V izhodni Istri bilo je prav tako. Neki istrski barabo prouzročili so bili sicer v kastavski občini znane nerede, o katerih je tudi „Soča“ pisala, z namenom, da bi izpodkopali tla dr. Viteziću; a ni se jim posrečilo. Oni nemiri so celo uzročili, da se barabe o volitvah niso upali preveč na dan, da bi si ne opekli prstov. Tudi tukaj je bil voljen pristaš Taaffejevega ministerstva, ki je domači vladi še bolj neljub nego Tonkli. V tretjem volilnem redu tržaškem imajo večino Slovenci, ali priklopljenih jim je mnogo Italijanov, in ker so Slovenci mnogostransko vezani na Italijane, bati se je bilo, da zmaga kandidat tržaške gospode proti g. Nabergerju. Neznani začetniki ustanovili so društvo „Cikorijo“, ki naj bi delovala za Poldeta Mauronerja proti pristašu Taaffejevemu. Tržaški Slovenci so pa se svojo uzorno srčnostjo poteptali svoje nasprotnike ter slavno zmagali se svojim kandidatom.

Kmečke občine v gradiškem okraju na Goriškem so v veliki večini furianske, vendar jim je pridruženih tudi nekaj slovenskih. Slovenske občine odločile so se za kandidata monsignora Valussija, ki je Taaffejev pristaš. Italijanski konservativci so potegnili z njimi in so se dobro gibali. Italijanski liberalci so bili pa tako brezpametni, da so postavili kot protikandidata moža, ki je osebno neprijeten domači vladi. Nasledek je bil ta, da so konservativci zmagali, liberalci pa propadli.

Zahodne kmečke občine v Istri so slovanske, poslanec, privrženec Taaffejeve vlade, bil bi naravna posledica. Ali napor vladnih organov in italijanskih nasilnikov bil je tak, da so občinarji podlegli tujemu uplivu. Neverjetno je to, kar „Naša Sloga“ v tem oziru piše; ali ker državno pravičnost lista ni zasleglo, moramo verovati, da je stvar resnična. Naj omenimo le to, da v Poreči moralo je nad 200 hrvaških volilcev zapustiti mesto, ne da bi bili volili, in da v Vodnjanu so hrvaškimi volilcem izkaznice in listke z napisanimi volilnimi možmi iz rok trgali in zametavali. Stvar pride v državni zbor v razgovor in takrat se še le bo videlo, kaj se je tam godilo. Do zdaj velja, da je bil v tistem okraju voljen v poslanca neki de Franceschi, imenom Italijan, privrženec domače vlade.

Pri Italijanih je sploh načelo, da poslanec pripada vladi, kajti kot Italijan nima od vlade kaj zahtevati, ker ima vsega dovolj, brez razloga ločiti se od vlade, mu pa tudi ne kaže. Edino takrat, ko se vrhovna vlada ne ujema s podredno, mora poslanec mialiti, na katero stran bi se nagnil, na višjo ali na nižjo; drugače pa je njegova pot vse naprej zazna-

movana. [Izjemo delajo v tem oni italijanski konservativni poslanci, ki se drže svojih načel, kajti tem so glavno ravnilo konservativna načela in ne vlada. Tako postopa mons. Valussi.

V istrskem velikem posestvu, v tržaški kupčijski zbornici, v istrskih mestih in trgih ter v tržaškem mestu 1. in 2. volilnem redu sicer ni lahko Slovana spraviti naprej; ali vsaka vlada, ki hoče na to delati, more v teh skupinah dobiti poslance, ki so ji privrženi, morda celo Slovane. Tudi letos izvoljeni so v vseh teh skupinah privrženci vlade tržaške; ali prav tako bi se bili lahko izbrali privrženci Taaffejevi. Ti poslanci, namreč Milevoi, Vučetič, Vidulich, Luzzatto, Burgstaller (sami neapolitanski in florentinski priimki!), kakor tudi de Franceschi in Hohenlohe (zopet taki!) imajo lahko politiko. V narodnem oziru ne potrebujejo za svojo rodo: Italijano, Nemce in Hebrejce ničesa. V tem oziru ni jim treba drugega nego včasih pojavkati, kako zatirajo Slovani na Primorskem Italijane, Nemce in žide, kako se slovansko ljudstvo širi, kako hoče nad drugimi gospodovati, kako izpodriva sosede iz starodavnih pravic, kako vznemirja deželo, kako je njegovo rogoviljenje novarno državi, kako so oni in vse sedaujo razmoro zoper Slovane na Primorskem radi državne koristi neobhodno potrebni. To je politika rožljanja. V vsem drugem so prosti in smejo glasovati, kakor jim je ljubo, ker so v rezervi, samo če Taaffe z mazincem migne in jih pokliče v aktivno službo, morajo gledati nanj in po njem uravnati svoj glas. Tu pa tam jim odpade kaka drobničica, katero prinesejo svojim volilcem domov, ki se večinom malo zmenijo za to, kar delajo njih poslanci na Dunaji.

V velikem posestvu goriškem zmagal je kandidat tržaškega nameštinstva po besedah dunajskega „Vaterlanda“. Ta mož ni izrazil drugega programa, razen, da je sovražnik Slovencev in da ne bo delal za italijanske srednje šole: morda bo delal pa za šulferaja in za Kinceze. V goriških mestih in trgih zmagal je grof Coronini, s katerim ni zadovoljna nobena stranka. To ga je tudi vzdržalo na njegovem mestu, ker drugače bi bil padel. V narodnem oziru ima pravične nazore in se v tem loči od naštetih liberalnih poslancev. V državnem zboru ne bo pripadal nobeni stranki; zato ga izberejo predsednika vladni rezervi ali srednji stranki, ki se bo imenovala po njem Coroninijev klub. Čudno zares; brez stranke, ki bi se ujemala z njegovimi načeli, in vendar načelnik stranke, kateri dá celo svoje ime.

Na Primorskem izvoljeni so torej 4 konservativci, pristaši Taaffejevi, 7 liberalcev, pristašev tržaškega nameštinstva, in en konservativni liberalce, grof Coronini. Izmed teh bodo 4 v aktivni službi Taaffejevi, 8 pa jih bo v rezervi, ki bo le takrat vezana, ko bo vladi predlo. Drugače bo smela rezerva spuščati se v male boje z levico, z desnico ali tudi z vso zbornico. Kneza Hohenloha prištevamo rezervistom, kajti on hoče kaj biti, brez Taaffeja pa ne more nič biti, ako ne pride kdo drugi na Taaffejev stol.

Ako bi se bile vršile volitve na Primorskem brez vladnega pritiska, izvoljena bi bila v goriškem velikem posestvu in v zahodnih istrskih kmečkih občinah konservativna kandidata, sposobna za aktivno vojsko; tako pa je poslal Trst Dunaju dva rezervista. Taaffe že vé, zakaj potrebuje tudi take ljudi; v tako obširni državi, kakršna je Avstrija, potrebujejo se razni ljudje. Le to je čudno, da prav s Primorskega mora biti na Dunaji osem rezervistov, ko bo štela vsa Coroninijeva rezerva le kakih 24 mož, med tem ko šteje Taaffejeva aktivna vojska 192 glav; med temi okoli 145 slovanskih.

Sviloreja.

Pred leti, ko so se sviloprejkice k nam zanele in se je začelo ljudstvo s svilorejo tolj pridno pečati, dajal je ta opravke nekaj dobička. Črvi so dobro uspevali in z malim trudom pridelal je kmetovalec toliko svile, da si je v zimnem lahko opomagal.

Ni še davno, ko so plačevali stari funt galete po 1 gl. 40 kr. in celo po 2 gl. 10 kr. Takrat dajala je sviloreja kmetu veselje, ker njegov mali trud bil je navadno vsako leto prav dobro poplačan.

Vse drugače je dandanes. Dober sviloprejski pridelek je prav tako redek, kakor dobra vendima. Sviloreja ne donša kmetu dobička, ampak donša mu zgubo, še večjo nego mala loterija. Vsako leto s nova ponovi se v kmetu up, da morda si s svilodi kaj prisluži, da bo mogel davek plačati ali otrokom obloko kupiti. V tej nadi kupi seme in navadno še perjo, ker doma ga nima dovolj. S početka gre vse dobro; črvi prilhajajo vidno vsak dan debelejši in krepkejši; kmet dobiha vedno večji up in z veseljem misli na bogat pridelek.

Ali glej, naenkrat se prikažejo nekateri črvi z debelo zatečeno glavo, ki postaja vedno bolj črna. To se širi z onega na drugega, in v par dneh je večina črvov, ki so tako lepo obetali, na gnoji. Če ne pride ta bolezen, pride navadno katera druga ali tudi njih več, in kmetov trud je zgubljen za tisto leto. Izvedenci pravijo, da boleznim je večinom seme krivo; zato se je uvedlo, da se seme vsako leto s drobnogledom pregleda, predno se rabi. Pa tudi to ne pomaga povsod. Še celo semena izvedencev se pogosto pokvarijo.

Ker se svile vedno mnogo rabi in ker svilodi v naših krajih odpovedujejo, bilo bi pričakovati, da vsaj tista galeta, ki ostane, ki je zdrava in lepa, se drago proda in da kmet ima vsaj od te nekoliko dobička. Ali tudi te so prazne nade. Svila sicer vzdržuje vedno svojo ceno, svilodi ne tako. Galeta je uže več let tako po ceni, da se ne dobi več za en kil to, kar se je prej dobilo za en stari funt. Kilo galete stane letos 1 gl. 10 kr. do 1 gl. 40 kr.

Kod prihaja to, da ima galeta uže več let tako nizko ceno? Od blaga to ne more prihajati, ker blago je lepo, kolikor ga ostane, kakor nekaj. Zagačenje v svilnem blagu tudi ne more biti temu uzrok, ker svile se veliko pokupi zdaj, kakor prej, in svilnato blago ni padlo nič v svojih cenah. Ker je pridelka manj ko nekaj, moral bi ta biti še dražji od nekaj. Pravi uzrok uže večletne nizke cene pri galeti so po našem mnenju kupci. Ko prinese kmet galeto v mesto, je ne more povaljevati in držati več dni, ampak jo mora koj prodati. Kupcev, ki bi galeto dalje spravljali, je malo, eden ali dva. Ako se ti med seboj pogovorijo, določijo blagu vsakoršno ceno, ker so brez vse konkurence.

In zdi se, da to se godi. Kupcem ni se bati v kupčiji tekmecev, kmet ne more nesti blaga drugam in tako je mora prodati po vsaki ceni. V kupčijskem oziru so za kupce take razmere ugodne; ali za narodno gospodarstvo so pogubljive, ker so krive, da se kmetu trud ne splača in da začne hirati, tak opravki ki nič ne nese, dokler se popolnoma ne opusti.

V tej zadevi obračamo se do slavnega c. k. kmetijskega društva z nujno prošnjo, naj vzame ono stvar v roke. Nesebično društvo, ki ne išče svojega dobička, ampak korist naroda, naj skrbi, da odpre naši kupčiji nove poti. Ako z našimi kupci ni nič opraviti, naj bi se obrnilo do drugih zunanjih firm, ali pa naj bi, če je treba, tudi društvo samo nakupovalo galeto po primerni ceni ter odpošljalo jo tujim trgovcem po oni ceni in v oni meri, za katero bi se društvo uže prej dogovorilo. Kmet se ne more ustavljati takajšnjim trgovcem, ampak mora oddati tako, kakor se mu sprejme. Kmetijsko društvo pa lahko pomaga v tej zadevi in sviloreja mu bodo vedno hvaležni, ako pripomre, da dobi dobro in z velikim trudom radi raznih nesreč pridobljeno blago primerno ceno, katero zasluži. Prosimo, naj bi slavno društvo storilo kaj v tem oziru.

Dopisi.

V Gorici, 24. jun. — Pretakli ponedeljek je praznovale druga konferenca Vincencijev družbe v

„Studentovski kuhinji“ praznik sv. Alojzija. Prostorji so bili lepo okinčani in s podobami ozaljšani; zbralo se je mnogo odlične gospode obeh narodnosti, ki je svoje zadovoljstvo izražala z ozirom na tečno in dobro jed in na izvrstni red ter nadzorstvo v „kuhinja“. Med nazočimi so bili: preblag. gaspa baronica Angelina Ritter, baronica Spaun, gospodje: baron Somaruga, svetovalec Rutar, dr. Ferd. Rojic, dr. Gregorčič, dr. Kos, mons. Jožef Marušič, Pečenko, Kosmač, Budau in drugi. Svečanost je pričel č. gospod predsednik prof. Julij pl. Kleinmayr s primernim slovenskim ogovorom do mladine, v katerem jo je navduševal za marljivost, lepo obnašanje in hvaležnost do starišev, učiteljev in dobrotnikov. Ko je tudi pred. g. mons. Marušič nekatere besede v italijanskem jeziku spregovoril in so vrli mladiči odmolili, se je pričela gostija. Učenci so dobili mnogo dobrih jedil in tudi kozarec zdravega vina. Stregli so jim družbeniki sami. Navzoča gospoda je od vsake jedi pokušala in je bila prav zadovoljna. Po jedi je mladini nadzornik g. Perinčič nekoliko pojasnil pomen tega dneva in podal črtice iz življenja sv. Alojzija. Mladina je bila navdušena in vesela.

Doslej je v studentovski kuhinji 24 učencev. Posamezni pridejo koj, ko se dopoldanski pouk v šoli konča, to je ob 10. ali 11. uri in ostanejo v družbinih prostorih do 3. ure popoldne. Čas od 10-12 in od 1/2 do 3/4 je za učenje odmerjen in jih tu nadzorujeta ter vodita in poučujeta dva učitelja. Mimo tega skrbi vsak dan eden g. družbenik za red in snago. Večina učencev dobiva hrano brezplačno, drugi plačujejo po 10 kr. na dan. Ob 12. uri dobijo vsi krepko in zdravo jed in od 1/2 do 1/2 se na dvorišču zabavajo. Tako dobivajo učenci hrano, nadzorstvo, pouk, mimo tega ko so poprej s praznim želodcem ali pa pri slabi jedi po 3 do 4 ure po vseh ulicah pohajkovali. Hranijo se na ta način duševno in telesno. Vsi ti učenci so namreč iz okolice: iz Mirna, Pevme, Solkana, Ločnika itd. in pridejo na jutro v mesto ter odidejo na večer še le domov. Da je „studentovska kuhinja“ velika dobrota, je več nego otividno. Dobrotniki učeče se mladini tu in na deželi naj krepko podpirajo „studentovsko kuhinjo“, da bode družbi mogoče vzdržati jo in potrebo razširiti, kajti dan za dnevom se oglašajo stariši in učenci ali prostori so majhni in tudi dohodkov je le malo. Podpre naj se pošiljajo predsedništvu: Via del Teatro št. 18 ali pa g. družbinemu tajniku Gerbecu, knez nadškof. palača v Gorici. Bog poživi mlado drevce „studentovsko kuhinjo“!

V Gorici, dne 2. junija. — Še pred kratkim mogla se je ogledati zemljiška knjiga pri tukajšnji c. k. mestni odredjeni sodnji ob delavnikih od 9—12 ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9—11. V najnovejših časih je bilo po časnikih brati, da ob nedeljah in praznikih zemljiška knjiga ni nikomur odprta; ali na vratih zemljiško-knjižnega urada je še vedno prejšnja uredba. Razvidno je torej, da je ljudstvu le malo ur odmerjenih, v katerih si more ogledati to ali ono v zemljiški knjigi.

Pričakovati bi bilo, da slavni urad vsaj druge opravke hitro izvrši, ker ima več kot polovico uradnih ur na razpolaganje, ko ne sme nikdo v uradno sobo stopiti. Vendar tudi temu ni tako. Prošnje se rešijo komaj v treh ali štirih mesecih. Če hočeš dobiti zemljiško-knjižni ekstrakt, treba ti je čakati kakih 6 tednov. Pri taci razmerah bile so deželne knjige res boljše. Ako ima okrajna sodnija premalo oseb, morale bi višje oblasti za to skrbeti, da se številno uradnikov pomnoži.

Pri mnogih zemljiško-knjižnih uradih velja kot pravilo, da je zemljiška knjiga o uradnih urah vedno odprta. Pri tukajšnji deželni knjigi dobi se pojasnilo lahko od 8. zajutra do 2 popoldne. V to vrsto ne spadajo le mnogi zemljiško-knjižni uradi na Primorskem, ampak tudi drugod n. pr. v Vipavi, v Postojni, v Ljubljani. Na Avstrijskem pod Anžo odločenih je več ur, v katerih se dajejo pojasnila, nego v Gorici. Pri zemljiško-knjižnem uradu slavne c. k. deželne sodnije na Dunaji odprta je zemljiška knjiga od 8. ure zajutra do 2 popoldne; pri okrajni sodnji v Hietzingu in Währingu od 8—12, v Ottakringu od 8—12. predp. in od 2—4 popoldne.

Ker je zemljiška knjiga pri nas le dopoldne odprta, je to za okoličane slabo. Ljudstvo pride še le pozno v mesto, odvetnik ali notar, ki si ga ljudstvo poišče, nima časa radi svojega dela, da bi si ogledal zemljiško knjigo. Kaj pomaga, če je zapisnik do 2 ur odprt? Če rabimo zemljiško knjigo pojasnilo popoldne, si ga ne moremo dobiti, prošnja se ne more vložiti. Posledica je mnogokrat velika škoda.

Da so ce pa nedelja in prazniki popolnoma izključili in da se te dni nikakoršna pojasnila ne dajejo, je hudo. Prosto ljudstvo porabi prav nedeljo, da pride v mesto in opravi svoja opravila; tedaj bi bilo na to paziti, da se ljudstvu ustreže. Nikakor nečemo kratiti uradnikom prostega časa; naj le tudi oni počivajo in Gospodov dan po kršansko spoštujejo in tudi pridno vsako nedeljo in praznik k službi božji grede, vendar dve pehli uri morda od 9.—11. bi bil lahko kdo v uradnih sobah, da bi ljudstvu odgovarjal na to, kar praša.

Opazajoč navedene razmere in da bi se ure, o katerih je zemljiška knjiga ljudstvu odprta, ne krčile še dalje, spisali smo par vrstic. Upamo, da jih tudi slavna c. k. mestna odredjena sodnija blagohotno sprejme ter vse učini, kar bi moglo biti ljudstvu v korist, in da bo prosila novih močij, ako jej sedanje ne zadostujejo. A. P.

Iz dolenjih Brd, 20. junija. — Dolgo časa se je mešala ona štrana v zadevi Šmartinske županije; slednjič je vendar enkrat rešena in razvozlana. Proti volilnemu imeniku, ki ga je bil sestavil župan za nove občinske volitve, uležil se je bil ugovor pri politični gosposki. Ob enem se je bila napravila pritožba na deželni odbor zaradi občinskih računov. Zdaj so prišle rešitve od vseh krajev in vse pritožbe so ovržene. Nekateri občinarji se celo kesajo, da so podpisovali pritožbe in ugovore, ki so izvirali iz znanega vira. Zaradi občinskih računov sklical se je bil občinski odsek, ki je s pomočjo deželnega računarja g. Andreja Jogleča našel vse v redu. Tako so se zaprla usta nezadovoljnejšem in župan stoji trdneje nego prej. Nadejamo se, da v kratkem bodo volitve in da se pokaže pri tej priliki še bolj očitno, na kateri strani stojé občinarji: na strani sedanjega župana ali njegovoga nasprotnika. Mir je podlaga srečnemu razviku občinskega življenja; starašine naj pa sodelujejo in pomagajo pri težavem poslu občinskega gospodarjenja.

Iz Brd, 23. junija. — Volitve državnih poslancev so pokazale, kje so zanesljivi volilci, stanoviti rodoljubi, celi možje. Zahodnji Briči so se trdno držali narodne discipline in volili so od „Sloge“ priporočene kandidata celo proti podkupljevanju in strahovanju nasprotne stranke, bodi si v Gorici bodi si v Gradišči. Toda čuditi se moramo vendar nekaterim „tam gore“, ki delajo med Briči razdor iz nagnenja do srebernega ali zlatega križa. To so kaj čudni ti križani služabniki, pravi „sklararji“ visoke gospode. Oni ne smejo voliti za narod, za pravico. Da bi se kdaj osvobodili!

Toča je obiskala Kožbano in bližnje okolice prav hudo. Bog nas varuj! kajti „on sam je gospodar“; zastoj čujejo in varujejo ljudje, če Bog ne varuje. Pač vidimo vsi posestniki in kmetje, kako resnične so pesnikove besede: „Ti sam si gospodar!“ — In neki učen gospod se jezi nad tem izrekom, kakor bi to gospodarstvo Bogu prikraševal! Cuden mož!

Iz Šempasa, 20. junija. — Šempasci potrebujemo dveh rečij, za kateri se uže dolgo zastoj potegujemo. Po dovedenih volitvah v državni zbor priporočamo ti zadevi zopet našemu poslancu. V Šempasu potrebujemo po št o; če ne drugo, vsaj tako, kakršno imajo v Podmelci ali v Opatjem selu, da namreč pisma sprejemajo in oddajajo. Ali ni čudno, da pošta vsak dan dvakrat drdra mimo nas, ne da bi nam današala pisem in časnikov. Ko odide mimo nas, moramo iti eno celo uro za njo v Černiče, ako pride iz Gorice, ali pa jej moramo iti proti do Černič, ako pride iz Ajdovščine, da dobimo pisma. Take razmere se ne smejo dalje trpeti. Napravi naj se prošnja in naj se osebno izroči državnemu poslancu, da jo bo na Dunaji popirali. Pomagal je drugim, pomagal bi tudi nam.

Druga zadeva, ki nas tišči, je strmi klanec na Ajsovič. Od Ajdovščine do Gorice se plačuje toliko mitnine, da samo ž njo bi se mogel klanec odpraviti s tem, da bi se ovila cesta okolo hriba ali pa da bi šla po dolini. Državna cesta nikakor ne sme biti v takem stanu, kajti to niti lepo ni. Sè svoje ubogo živino bi si mi lahko veliko več pridobili; ali slaba cesta nas sili, da rabimo za vožnjo več živine nego bi bilo treba. Naj bi se torej kmalu odpravil oni klanec!

S Trnovega, dne 7. junija. — Nekaj časa je bilo od nas toliko dopisov v „Soči“, da bi že skoro kdo mislil, naj se za nas poseben časopis ustanovi. Saj pri nas se v resnici vedno kaj novega godi; le dopisnikov manjka. Pobiljšalo se pa ni naše javno življenje nič. To se je pokazalo spet očitno pri volitvi volilnih mož za državnega poslanca, ktere so bile na Trnovem, menda najprej med vsemi, že 9. maja. Vabila so se vsem pošiljala pismeno, kar je prav; pa tako neredno tistim, ki niso tajnikove stranke, da so jih dobili nekteri še le zvečer pred dnevom volitve, ter se je tako niso udeležili, ker so imeli drugod napovedane opravke. Na Trnovem že čez eno leto nimamo občinskega obhodnika. G. tajnik je po neki osebi pošiljal volilne listke po Lokvah in daljni Lazni, ter ljudstvo vabil k obilni udeležbi. In res ravno iz Lokvi in Lazne so bili skoro vsi na tajnikovi strani. Ona oseba je v imenu tajnikovem priporočevala volilcem, naj pridejo na volišče in naj volijo, kogar hočejo, samo g. vikarja in učitelja trnovskega ne. Pričakal je g. tajnik volilce iz Lokvi in Lazne na poti in je med potom skoro vse proti Trnovemu za svojo stran pridobil. Na nasprotni strani pa

je bilo premalo agitacije, čeravno so se nekteri, posebno Voglarji, prav možko obnašali. C. kr. gozdnarji stali so vsi na tajnikovi strani. Tako so se držali kakor en mož. Starašinstvo je bilo s tajnikom in nekteri kmetje s Trnovega. Vabilo je pravilo, da so volilci poklicani k tukajšnjemu županstvu; v resnici so pa bile volitve v pisarnici c. kr. gozdnega oskrbništvu. Skoro bi rekel, da si grejo preveč na roko županstvo in gozdni urad; to volilce nekoliko bega, in sicer toliko bolj, ker so od gozda odvisni. S tremi volilnimi možmi je tajnik sijajno zmagal, za četrtega se je žrebalo, ter je s tem g. vikar propadel. Po volitvah so bili zmage pijani. G. tajnik je nekterim Voglarjem, ki so za vikarja glasovali, zmagonosno in samosvestno rekel: „Ali smo vam jih dali po hlačah! Počakajte! pri priložni volitvi starešinski (— kedej pa bo?) ne dobite nobonega moža, ker ste sedaj g. vikarja volili!“

Pretekle volitve nimajo nobone druge važnosti razen te, da kažejo, kako g. tajnik Trnovo suka po svoji volji; mogočen je silno, ker ni sam, kakor so pokazale volitve. Občinske volitve pa bojo, kadar se bo g. tajniku poljubilo. Dne 2. junija so pretekla štiri leta, od kar kraljujejo sedanjí možaki v starašinstvu, in zdi se, da mislijo še na dalje to čast obdržati. Vsi dopisi v „Soči“, pritožbe ustne in pisane na slavno c. kr. glavarstvo nič ne pomagajo; volitev ni, in jih ne bo, dokler jih c. kr. glavarstvo ne ukaže pod kaznijo. Prosimo, naj bi blagovolilo na Trnovo svojo pozornost obrniti.

Nekteri občinarji.

Izpod Čavna, 8. junija. — Ko vidí človek pred seboj izid volitve dne 8. junija 1885., pride mu nehoté v misel Sisip v basni, ki z neumornim trudom vali skalo na hrib, ali ko jo že na vrhu, se mu skala izmuzne in zvali sopot v globočino, in njegov napor je uničen. Tako so naši narodnjaki z velikimi žrtvami v deželnem in narodnem zboru slovenske jezikovne težnje privedli do vrha; obveljati bi imel naš mili jezik pri sodnji in pri upravnih oblastih, prijemali bi bili od sodnij in od drugod odloke, naznanila, postave in obravnave ne več v tujščini, temuč v slovensčini.

Da bi to preperečili vzdignejo se naši nasprotniki z vso močjo, ki jim je na razpolaganje. Na Vipavskem prevacijo in preslepijo sè svojo prokanjenostjo nekatere volilce, da vpišejo v dan volitve v svoje glasilnice ime nam nasprotnega kandidata, in pritrđijo tako, naj se tudi zanaprej njih kervno in gmotne koristi pri sodnji in pri upravi rešujejo v blagi nemški in italijanski tujščini, in naj se tako naš materni jezik potiska za mizo v kot na veke ali saj za dolgo časa. Med tem se ima njih otrokom ubivati v trde slovenske glave tujščina, da se saj toliko nasrkajo nemščine, da preberejo vsaj napis starišem iz uradov poslanih v nemščini ali italijansčini pisanih odlokov, naznanil, postav itd.

Izid volitve dne 8. junija je razen priprostosti ali nevednosti nekaterih volilcev na Vipavskem odločilo koristolovje nekaterih; ali tem že še povemo, kar jim gre, ako ne bodo postopali drugače.

Iz Bolca, 22. junija. — Slovesne dneve praznovali smo pretekli teden v našem trgu in v naši dekaniji. Imeli smo v svoji sredi milostljivega in prečastitega gospoda knez nadškofa dr. Alojzija Zornaa, ki je obiskoval naše cerkve in je delil sakrament sv. birme.

Dolgo smo se pripravljali na te slovesne trenutke V soboto, 13. t. m., popoldne odpeljala se je naša gospoda do kobaridske meje knez nadškofa proti. Došlega višjega pastirja pozdravili so ob bolški meji monsignor dekan, g. okrajni sodnik, g. župan, cerkveni ključarji in drugi ter so se peljali s prečastitim gospodom v Bolc. Trg bil je slavnostno oblečen; skoro raz vse hiše vihrale so zastave v državnih, narodnih in deželnih barvah. Ko se je približalo slovesno spremstvo, zagromeli so topiči in zvonovi začeli so prav milo pitrkovati. Pri vходу postavljen je bil krasen slavolok, pri katerem so se bili postavili duhovniki, uradniki, starašine, šolska mladež, veterani in mnogo ljudstva, ki so čakali in presrečno pozdravili maziljenca Gospodovega. Vidno ginjen šel je prečestni višji pastir spremljua od vseh v župnijsko cerkev. Na trgu stali so bolški „Strelci“ v vrsti ter so vojaški pozdravili kneza z zastavo in godbo, ko je šel mimo. Po kratki molitvi spremilo je duhovstvo nadškofa v župnikovo stanovanje, kjer je prenočil visoki gost.

Drugo jutro vršila se je cerkvena slavnost z veliko svečanostjo. Popoldne bila je birma v Cez-Soči. Ko se je zvečer knez vrnil v Bolc, bil je ves trg prav lepo razsvitljen. Rakete so švigale v zrak in umetni ognji so se krasno zažigali.

Drugi dan šel je svitli knez v Log, kamor so ga spremili razni vozovi; potem pa v Sočo in Trento. Povsod bilo je vse čedno pripravljeno in sprejemali so višjega pastirja z največjo častjo in presrečnostjo. V Trentu, v cerkvi Matere božje, govoril je nadškof prav presrečno do zbranih Trentarjev ter priporočal jim, naj svoje ubožstvo tako prenašajo, da pridejo bogati dobrih del na oni svet, kjer bodo uživali, česar

tukaj nimajo. Prijaznost in priljudnost vzvišenega gospoda nadškofa pridobila mu je srca vseh vernikov in vsakdo prosi: Bog mu daj zdravlje in dolgo življenje!

Z Bolškega, 19. junija. — (Birmovanje na Bolškem.) — Pretekli teden obiskal je naše planinske kraje milostljivi nadvladika Alojzij. Naše občine so tekmovala mej sabo, katera bi ga vsprejela lepše in boljše. Vse so storile svojo dolžnost; odlikovali so se seveda Bolčani, tržani. Saj bi pa tudi ne mogli hvaliti one občine, ki bi ob enakih prilikah odveč varčevala. Vsak naj stori ob takih prilikah po svoji moči, da bode čast drugim in njemu!

Pri teh vsprejemih je bilo slišati raznih govorov od raznih zastopstev in raznih strank. Manje nam je ugajal ogovor voditelja nekega društva; pogrešali smo v njem merico verjetnosti. Le pretiravati nikar! Resnice, dejanj je treba! Zunanost ni glavna stvar! (Sicer pa velja poslednji stavek vsem!)

Nadvladika si je pri tem obiskovanju s svojim ljudomilim postopanjem pridobil skokom srca svojih podložnikov. Obiskal je najbolj oddaljene duhovnije ter pokazal, da mu je skrb za vse. Isto je izrazil tudi ustmeno blizu Sočinega izvira v Trenti. Ni čudo, da so bile našemu Trentarju rosne oči, ko je čul, da je tudi on jednako drugim ljub in drag sreu očeta — vladike! Nikedar namreč še niso delili sv. birmo v Trenti kakor zdaj. In zato je bila tega dne za Trentarje toliko večja radost!

Gotovo se bodo vsi naši ljudje sploh še dolgo spominjali onih lepih dnevov, ko so imeli višjega pastirja v svoji sredi, ko so slišali njegov blagglasni govor in vsprejemali zveličanske nauke od samega naslednika apostolov. Dal Bog, da bi se tudi ravnali po teh naukih, ki so jih slišali ta pot!

S Krasa, 23. junija. — Uže od 12. t. m. naprej prihajajo večje ali manjše trume ljudstva po noči (!) v Pliskavico na občinski pašnik (gmajno) čakat prikazen Matere božje. To pa se je začelo s tega, ker so baje 12. t. m. 3 otroci od 10—12 let videli neko svetlobo, iz katere bi bila prišla lepa žena, belo obložena, z dolgimi lasmi, katera bi bila pred njimi šla ter jim rekla, da se jim še drugo noč prikaže. To se je na vse kraje razneslo in še marsikaj dodalo, tako da je zdaj vsak večer od 8. ure zvočer do 2 popoldne sila ljudij iz vseh krajev zbranih, ki tamkej molijo in čakajo prikazni. Tudi se uže pripovedujejo mnogoteri čudeži, kakor da bi se bili tu pa tam pripetili; toda ako dušnega pastirja iz one vasi o tem, kar se govori, prašaš, te debelo pogleda, ker on o tem nič ne vé niti ondotni vaščanje. Posebno pa spodbuja k temu ponočnemu potovanju pliskavski cerkovnik, ki sprejema svečo ter jih na altariji, ki se je brez dovoljenja na tistem kraju za silo postavil, vsak večer pridno prižiga ter zagotavlja, da se mora to verjeti, da pa to le nedolžni ljudje morejo videti itd. Pravijo, da svečam ko gorijo, veter nič ne maha plamena itd. Tako početje je vsestransko silno nevarno.

Tudi so uže začeli stapati na pridigariki oder na občinskem pašniku neki vedno potujoči možje, kakor ljudje pravijo; ter tam pridigajo in ljudi v verskih t. j. v prikazenskih rečeh podučujejo. A mi bi jih prašali s kakšno pravico stapajo na oder? kdo jih je poslal? Komur treba čuvati, pozor!

Na Krasu, 25. junija. — Močno mora srce boleti vsacega vernega kristijana, toliko bolj pa še dušnega pastirja, ko vidi in sliši toliko posmehovanja božjih reči, toliko nepotrebne imenovanja Jezusa in Matere božje, — kakor se zdaj tukaj nepretrgoma vsak dan zaporedoma in povsod sliši, odkar je nastalo ono romanje na Pliskavsko gmajno.

Močno mora boleti srce vsacega, ko sliši, koliko se po noči vsled tega tam na gmajni in po poti greha godi tudi zoper VI. božjo zapoved. Zopet drugi poklekajo kakor ne umi pred onim od cerkovnikov postavljenim altarjem in kličejo Boga in pa Mater božjo tako, da skoro bi rekli, da malikujejo.

Take in še hujše reči se slišijo (celo o zapeljivanji) na tamošnjih travnikih, kjer vse skupej menda leži, se valja in poje po noči. Nadzorovanja ni se ve da nobenega.

Sicer pa je tudi res, da nekateri tako goreče molijo, vpijejo in kričijo, da se jim zdi, kakor bi videli Mater božjo, in da so pripravljene tudi prisesti, da so jo videli, itd. To napravlja močen vtis na bolj pobožno ljudstvo, drugi pa se jim smejejo. Sploh zmešnjava je velika. Na vsak način moralo bi se ljudstvo podučiti, in ostro varovati takega ponočnega tavanja. Včerej sem govoril o tem z nekim duhovnom; a on mi je rekel, da to ni duhovska skrb (!?), ampak okrajnega glavarstva, in oni duhovnik skoro da veruje, kar se pripoveduje.

Temu moralo bi se v okom priti. Mežnarji imajo tu veliko besedo; oni ukazujejo po nekaterih krajih skoro kakor duhovni, ker ti se mežnarjev nekako bojé. Pliskavski cerkovnik prinesel je svečnike in svečilnice iz cerkve na gmajno, da tam na altariji gorijo,

in pravijo, da plamen se ne maha, če tudi je veter, a drugi pa tega niso zapazili. Na gmajni toči se tudi pivo, kakor pravijo, itd.

Na vsak način zmešnjava je tukaj velika. Za nedeljo in prihodnji praznik napovedujejo iz Trsta in od drugod na tisoče in tisoče ljudij. — To in samo to, da toliko ljudij le na govorico skupej prihaja, zdi se mi čudno.

iz Škrbine, 25. junija. — Kar ima človek v srcu, kaže tudi v dejanjih. Zato smemo soditi o verskem čutu kake občine po njenem prizadetju za božje reči. V tem oziru moram Škrbince pohvaliti, kajti uže večkrat so pokazali, da se ne bojijo ni truda ni plačovanja, ko gre za dobro reč. Pred leti sezidala je občina popolnoma novo cerkev, ki služi Bogu in občini v čast. Pozneje je občina pomogla po svoje, da se je duhovniku stanovanje popravilo in olepšalo. Letos so pa vrli duhovnjani storili, kar je bilo treba, da se je pokopališče razširilo. Preteklo nedeljo bil je nov kos pokopališča slovesno blagoslovljen v navzočnosti 9 čč. gg. duhovnikov. Razen preč. g. dekana Jakopa Dolliaka in bližnjih duhovnov udeležila sta se te slavnosti tudi voditelja goriškega semenišča monsignor Gabrijelčič in č. g. Mighetti z onim bogoslovcem dijakonom. Vsa občina bila je hvaležna, da se je delo srečno dovršilo in da se je vršilo blagoslovljenje tako slovesno. Naj bo s tem izročena pohvala in čast vsem poštenim občinarjem, ki so vneti za čast božjo in ki spoštujejo kraj počitka svojih ranjkih.

Politični pregled.

Shod levičarjev na Dunaji in izgredi delavcev v Brnu sta najvažnejša dogodjaja v notranjih zadevah. Med levičarji so različne stranke, najostrejša med njimi je ona, katera hoče imeti nemški klub ter misli ponemčiti Avstrijo tako, da bi se dala Poljakom nekaka samostalnost, Dalmatinci pa da bi se priklopili Hrvatskeji. Pri shodu poudarjale so vse stranke, da je levici v prvi vrsti potrebna jedinstvo, toda ker se niso mogle stranke sporazumeti, sprejel se je predlog, da se sestavi odbor 25 udov, ki bo želje različnih gospodov pretresoval ter skušal vse stranke pod jeden klobuk spraviti. Teško pojde, kajti niti o imenu skupne stranke se niso mogli porazumeti. Sicer pa nam je to vse jedno: levičar je levičar, naj se imenuje, kakor hoče. Okusili smo sad njihove politike in nimamo nikake želje, da bi se poskus ponovil.

V Brnu ustavilo se je bilo okolo 13.000 delavcev v tamošnjih tovarnah svojim gospodom, ker se jim je jako slabo godilo. Gospodarji so bili konečno primorani delavcem privoliti, da delajo povprek le 10^{3/4} ur na dan — še ne popolnoma — ter so nekaterim plačo zvišali. V ponedeljek tega tedna priprijeti so se skoro vsi delavci dela in upor je s tem pri konci.

V zunanji politiki zanimajo sedaj politični svet najbolj zadeve angleške, italijanske in španske. Na Angleškem se je Salisbury-ju posrečilo sestaviti novo ministerstvo, a vse je uverjeno, da to ne bo dolgo živelo. V Italiji je dalo ministerstvo Depretisovo ostavko radi glasovanja o proračunu zunanjih zadev, kateri je bil le s 4 glasovi večine sprejet. Ministerstvo smatralo je to kot nezaupnico, a videlo se je takoj, da je ona nezaupnica veljala le ministru Manciniju, vsled tega je kralj po zaslišanju mnogih dostojanstvenikov naročil Depretisu, naj sestavi vnovič ministerstvo, v katerem ne bode seveda Mancinija. Na Španskem bila je kolera povod neki rabuki. V Madridu je ljudstvo napadlo ministerstvo, ker je izdalo dekret o istinitosti kolere. Ljudstvo je tega mnenja, da je to mestu in kraljestvu v škodo, vsled tega rabuka. Prosilo je tudi kralja, naj da uničiti oni dekret, a kralj je to zavrnil, ker je res kolera v Madridu. Tudi v provinciji razsaja kolera, kralj je hotel okužene dežele obiskati, a ministri so se temu protivili ter hoteli dati raje ostavko nego v to privoliti. Na zadnje se je kralj njihovi volji udal.

Domače in razne vesti.

C. k. okrajno glavarstvo v Gorici odgovorilo je na prošnjo „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“, da bi smelo letos slovesno

blagosloviti svojo društveno zastavo sè sledečim odlokom:

St. 7913. Glede, da razprtje med obema narodoma od pretečenega leta, ne samo dalje traja, ampak da se je isto, zaradi strastnega agitiranja pred kratkim časom bilših volitev trgovne zbornice in državnega zbora, močno pomnožilo;

Prevdarjaje, da je vsled dogodkov pretečenega leta in po poznejših sodnijskih preiskavah očitvidno dovžano, da bi prevzročilo blagoslovljenje zastave društva, „Slovensko bralno in podporno društvo“ nalet med obema narodoma in javno kalenjuje miru z daleč segajočimi in nepreračunljivimi nasledki.

Gledé, da je blagoslovljenje zastave bralnega in podpornega društva, za isto brez pomena, in da se ne sme v nevarnost postavljati motenje javnega miru in reda zaradi slovesnosti privatnega društva;

Ne dovoljujem spredej navedeni prošnji iz ozlrov javnega miru in reda.

C. k. okrajno glavarstvo v Gorici dne 22. junija 1885. C. k. dvorni svet. Rechbach.

Slov. bralno in podporno društvo v Gorici ne misli ugovarjati proti odloku c. k. okr. glavarstva z dne 22. junija t. l., ker nima upanja, da bi v sedanjih razmerah kaj doseglo. 5. julija t. l. praznovalo bo god svojih patronov, sv. Cirila in Metoda, s cerkveno slovesnostjo.

Študentovska kuhinja. Darovali so v ta namen „Vincencijevi družbi“ prečest. gg.: Iv. Kavčič 3 gl., Gotard Pavletič 2 gl., Josip Furlani 1 gl. 50 kr.; dr. mons. Jos. Gabrijelčič po 1 gl. na mesec, in Jos. Schaffenhauer 1 gl. Preiskreno hvalo! I. pl. K.

Deželni odbor v Gorici je imenoval v seji od 20. tek. meseca Alojzija Cotiča, rodom iz Dolenjega Cerovega v Brdih, ki je izvršil vinarsko in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu z izvrstnim uspehom, pomočnega učitelja na deželne kmetijsko šole slovenskem oddelku v Gorici.

Iz popolnoma zanesljivega vira smo izvedeli, da visokorodni gospod Dragotin Miroslav grof Lanthieri, graščak v Vipavi in Rifembergu, je le zaradi tega oddal pri zadnjih volitvah v državni sbor kot veleposestnik svoje pooblastilo za kneza Hohenhloha, ker se je bil zavezal za kneza s častno besedo takrat, ko ni bil še proglašen kot kandidat grof Attoms, namreč uže meseca aprila t. l. V tem smislu, prosimo, naj se popravijo dosodnji „Sočini“ podatki v tem oziru.

Graška „Tagespost“, jeden najzagrizenejših, Slovanom sovražnih listov, v kateri se hodi tudi goriški „Corriere“ poučevati o naših zadevah, prinesla je v številki od 22. t. m. pod naslovom „zur Bevölkerungstatistik des Küstenlandes“ strupen, in neumen članek, da moramo nje čitatelje le omilovati, da dobivajo odjane tako hrano. List piše med drugim, da Nemci živijo skupno (kompaktno) na Primorskem v Trstu, v Gorici in okolo Rifemberga na kranjsko-goriški meji. Od kedaj je Rifemberg in njegova okolica nemška, to vé le „Tagespost“; še „Corriere“ ni nič znano o tem. List piše dalje, da v Primorju je 197.080 Slovencev, 275.013 Italijanov in 123.245 Hrvatov, torej pravi je Italijanov 77.933 več nego Slovencev in imajo večino v provinciji. Tudi „Corriere“ je posnel to modrovanje. A Hrvati, kje so? Se večja bedarija, česar „Corriere“ ni posnel iz onega lista, je trditve, da imajo torej okoliščinam primerno Slovenci 5, Italijani pa 6 poslancev v Primorju.

Tisočletnica sv. Cirila in Metoda praznovala se bo 5. julija v solkanski fari skupno s procesijo na Sv. Goro. Procesija odide iz Solkana ob 4 zajutra; na Sv. Gori bo ob 9. uri slavnostna pridiga, potem se bo pela slavnostna pesem v čast sv. bratoma. Na to bo slovesna sv. maša z veliko asistenco in slednjič blagoslov in zahvalna pesem. Nadejati se je velike udeležbe tudi od drugih strani.

Katoliško bralno društvo v Št. Frjauu imelo bo prihodnjo nedeljo, t. j. 28. junija t. l., svoj redni letni občni zbor v društvenih prostorih ob 4. uri popoldne. Na dnevnem redu je: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikov. 3. Poročilo denarničarjevo. 4. Volitev predsednika, 8 odbornikov in 2 namesnikov. 5. Predlogi in nasveti posameznih društvenikov. K obilni udeležitvi vabi vse gg. društvenike. Odbor.

„Slovenski jez.“ katoliško-politično-narodno društvo v Brdih, daja na znanje, da bode dne 5. julija t. l. na praznik sv. Cirila in Metoda blagoslovljena nova podoba teh dveh svetih bratov, slovenskih apostolov, v farni cerkvi Biljanski.

Blagoslovljenje te lepe podobe naših svetnikov bode se vršilo po cerkvenem obredu v cerkvi ob 10. uri. Izvrševal bo to opravilo v. č. g. Alojzij Fabiani, župnik Biljanski. Po blagoslovljenji bo pridiga; po tej peta sv. maša in zahvalna pesem z blagoslovom.

Po poldne ob 6. uri se priredi beseda na slavo tisočletnice sv. Cirila in Metoda z naslednjim sporedom: 1. Briska budnica (Cirilova). 2. Govor. 3. Hrcegovska (petje). 4. Deklamacija (Gregorčičeva). 5. Jaz sem Sloven. 6. Sadržan

(spremljan) 7. Igra „Boški sir“. 8. Venec Kocijančičev iz I. zvezka. Po besedi prosta zabava. K obilni udeležbi so ujudod vabljeni društveniki in rodoljubi sploh. Ustopnina k „besedi“ so 20 kr. za neude.

Tržaško podporno in bralno društvo napravi 5. julija veselico v proslavo blagovestnikov slovenskih, sv. bratov Cirila in Metoda, na vrtu Požunove gostilne pri sv. Andreji. Spored bo raznovrsten in zanimiv.

Potovanje na Valehrad, ki bo meseca avgusta, smo ufo naznanili 10. avgusta, odide vlak iz Korvina, Trsta in drugih krajev ter popelje potnike po jako znani ceni na Valehrad in v druga češka in moravska mesta ter na Dunaj. Kdor se hoče potnikom pridružiti ali o tem kaj bolj natančne izvedeti, naj se obrne na dotični odbor v Ljubljani ali pa na uredništvo našega lista, ki v tem oziru rado postrože.

Slovenska duhovščina goriška je najmlajšemu goriškemu listu prav tako na srce prirastla kakor „Corriere“. V svoji zadnji številki, tam kjer opraviluje italijansko duhovstvo in žide, izraža svoje začudenje, da je postajalo nenavadno veliko slovenskih duhovnikov z dežele pred deželno palačo 8. junija t. l., ki niso bili volilci. Kolikor je nam znano, bilo je zvečer mnogo več ljudstva pred deželno palačo nego predpoludne, ne da bi se omenjeni list temu čudil, ker najbrže priznava, da radovednost ni svojstvo nekaterih ljudi, ampak več ali manj splošno. Kar torej oni list vznemiruje, ni število navzočih, ampak to, da med navzočimi so bili tudi duhovniki z dežele, česar si ne more raztolmačiti. Da si ne bo list po nepotrebnem glave ubijal radi te prikazni, povemo mu, da „Soča“ in „Eco del Litorale“ sta duhovstvo uže tri tedne prej zaporedom vabila, naj pride v Gorico, ako more, od 8. do 11. junija, ker tiste dni se bo nekaj kazalo v hiši grofinje Matilde Coroninijev v Rabatišči, kamor se gre mimo deželne palače. Po tej poti niso hodili le duhovniki z dežele, ampak peljal se je ob 11. uri tudi milostljivi kneznadškof, ki gotovo ni šel agitovat proti kandidatu „nove Unione“. Če je med potom kateri duhovnik sam ali v družbi nekoliko postal in poprašal, kako se vrši volitev, za katero so se potili tisti dan imenitni gospodje z vsem svojim meščanskim služabništvom, ni treba zaradi tega slovenske duhovščine ovajati, kakor bi bila prišla v mesto komu štrene mešat, ker zmešnjavo delati, deliti v stranke, stranko proti stranki dražiti, napore proti uporabi uporabljati, zna druga gospoda prav dobro brez duhovstva.

„Corriere“ ni nič kaj všeč, kar smo povedali o vplivu goriških tujcev na goriško italijansko časništvo in politično društvovanje, ter bi še vedno rad veljal za voditelja in ne za vojena, za glasilo čistega liberalstva in italijanstva proti nazadnjaškemu konservativstvu, a ne za glasilo višje moči, ki deli kruhek tolikim in tolikim. V svojem zagovoru dela pa take skoke, da se mu vidi, da bi rajši nezrele tepke jedel nego da mora odgovarjati na delikatne reči, ki so na pravem mestu med štirimi zidovi, a ne v javnosti. O izvrstni volilni disciplini, katero so pokazali 8. junija naši vrli veleposestniki, katero so občudovali pristaši one stranke, kateri „Corr.“ služi, pred katero se je tresel Hohenlohe, ljubček „Corrierov“, pravi ta list, da ni disciplina, ampak slepa udanost, ter hvali „Unioniste“, ki se niso držali odborovih nasvetov, ampak so glasovali po svoji glavi. Ta je najnovejši nauk liberalnega lista o društveni in volilni disciplini. Tisti društveniki, ki volijo odbor, kateremu popolnoma zaupajo, in ki potem soglasno postopajo, ne delajo prav, pač pa taki, ki ali ne vejo, koga so si izbrali za voditelja, ali ki proti splošni koristi v odločilnem trenutku pustijo odbor na cedilu. Tega nauka naj se drže gospodje Italijani, Slovenci nismo zanj. Ako ste hoteti imeti v svojem društvu vodstvo, ki bi zagovarjalo koristi tujcev pod imenom italijanstva, imeli ste to o pravem času naznaniti, kakor se je naznanilo to dotičnim volilcem; Goričani so bili pa vedno tega mnenja in so še zdaj, da „Unionisti“ je naloga boriti se za svoje koristi, a ne za one bogatih obrtnikov, ker za te skrbi dovolj „Corriere“. — Ta čudni list hvali one volilce, ki niso marali za Attemsa, ki je objubil, da bo zagovarjal tudi italijanske narodne pravice, in ki so glasovali za Hohenloha, kateri je odločno izrekel, da je sovražnik Slovencev in nasproten italijanskim narodnim pravicam na Goriškem. Kako zagovarja „Corr.“ te može? Pravi, da liberalizem se ne sme žrtovati narodnosti; rajši liberalnega protinardnega nego konservativnega a narodnega kandidata. Torej liberalizem čez vse. Kaj pa je liberalizem, kateremu je treba vse žrtovati? Rekli smo o drugi priliki. — „Corriere“ je prav naravno, da se je Hohenlohe priporočal Italijanom s sovraštvom do Slovencev, in ne spozna, da v teh besedah je prikrito veliko ponižanje onih volilcev, ker te besede jih značijo kot take može, ki se dajo voditi po sovraštvu do svojih sodeželanov, ki jim niso storili nič zalega. — Išču v „Corr.“, kar hoče, le ne jubaštvu proti tujemu vplivu.

Za Narodni Dom! V Ljubljani osnovalo je več rodoljubov „Krajcarsko podružnico Narodnega Doma“ z naslednjim poslovnim redom: §. 1. Podružnica si prizadeva, pridobiti vsacega Slovence za svojega člana. §. 2. Vsak član plača na mesec 1 krajcar ali na leto 12 krajcarjev. §. 3. Podružnica ima v vsaki fari svoje poverjenike, ki pobirajo krajcarske doneske in jih pošiljajo blagajniku „Narodnega Doma“, gospodu dr. Starétu v Ljubljani. §. 4. Blagajnik vodi podružnične račune v posebni knjigi, ter jih objavlja v vseh slovenskih časopisih.

Rojaki! Pomen „Narodnega Doma“ vam je znan. Narod slovenski si hoče zgraditi v beli Ljubljani plemenit hram, ki bo središče njegovemu javnemu življenju in dom narodne slovenske zavesti. Pokloniti ga hoče v last prvemu našemu literarnemu zavodu, „Matici Slovenski“. Njej bo „Narodni Dom“ donal neposredne koristi; ona ga bo čuvala in hranila poznim rodom kot najlepši spomin slovenskega domoljubja! Da se nam prej uresničuje te srčne nade, osnovali smo „Krajcarsko podružnico“. Zato se danes obrača odbor na vse domoljube slovenske, vabeč jih, da postanejo udje in delavci „Krajcarske podružnice“. Oni rodoljubi, ki bi hoteli prevzeti poverjeništvu, naj blagovolijo naznaniti svoja imena. Odbor se potem pismeno z njimi natančneje dogovori. Napis je: Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ (Dr. Jos. Stare) v Ljubljani. Rojaki! Podpirajte nas v obili meri; narod slovenski se bo vedno hvaležno spominjal onih, ki so bili zvesti sini njegovi!

Listnica uredništva. G. dop. iz dolenjih Brd: Kakor vidite, Vas je drug dopisnik prehitel.

Zahvala.

Globoko užaljen po bridki zgubi svoje nepozabljive žene **Urše** in odrasle hčere **Ivanke** v teku dveh dnij, izrekam presrečno zahvalo vsem onim prijateljem, znancem in človekoljubom, ki so spremili predragi ranjci k zadnjemu počitku.

JOZEF HVALA, trgovec.

V Gorici, 25. junija 1885.

Mnogo prihrani,

kdor kupi obleko v

KROJAČNICI IGNACIJA STEINERJA,

ki je največja v Gorici,

v kateri se dobi vsak čas na veliko izbiro narejena obleka po naslednjih cenah:

Popelna pomladanska obleka za gospode	od 8 do 30 gl.
„ „ „ „ dečka	„ 6 „ 15 „
„ „ „ „ otroka	„ 3 „ 10 „
Povrhnje pomladanske suknje „ gospode	„ 8 „ 30 „
Pomladanski taki „ „	„ 5 „ 15 „

Vrhu tega bogata zaloga vsakovrstne robe iz raznih tovarov po naročilu vsled mere, ki se izvrši točno in hitro.

Novo došli dolmani najnovejšega kroja od 8 do 50 gl. za gospé. Šaki za gospe od 4 do 15 gl.

ZALOGO V PREHODU

ISTRSKIH, DALMATINSKIH IN DRUGIH VIN

ima

G. SPITERI & C.

NABREŽIN.

Glavna zaloga: v Trstu, Via Lazaretto vecchio, št. 9.

Kdor zahteva, pošljejo se mu uzorci vina na pokusnjo.

SAMO

v drogeriji Antona Mazzoli

„Pri črnem orlu“ (All' aquila nera) v Gosposki ulici in v podružnici v ulici Mestnega vrta v Gorici

nahaja se zaloga tako slovečega, neprekosljivega in zagotovljenega **Portlandskega cementa** iz Kufsteina in **hidravličnega jappa** iz Trebovelj (ki drži tudi v vodi) Na zahtevo dajejo se poskušnje o najboljšem uspehu obeh vrst. Blago se oddaja po jako nizkih cenah, tako da se ni bati tekmovalja.

Imenovana drogerija ima dobro prekrbljeno **zalogo drog** (dišav), oljnatih zmlatih kakor tudi suhih barv, vsakovrstnih čopkov, barvarskih potrebščin, naravnih zdravil, kemičnih priprav, mineralnih vod, **desinfekcijske vode** (proti okuženju) po 5 kr. liter, najmočnejšega prahu proti mrčesom, kakor tudi **žvepla iz Romanje** za žveplanje trt, najboljše vrste, kolikor je do zdaj znano.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čez se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.



Zahvala.

Gospodu pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je po bolezni čedalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet po 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vseh, da so se po kratki rabi opostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v enakoj bolezni priporočam, Vašoj blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posostnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščeni sirup kranjski, izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsno in pljučno bolečino; 1 steklenica 56 kr. Korstnejši nego vsi v trgovinah se nahajajoči soki in širopi.

Kri čistilne kroglice, e. kr. priv., ne sme se v nijednem gospodinjstvu pogrežati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatulji 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Razpošilja se le jeden zavoj.

Naročila se izvrše: najhitreje s poštnim povzetjem v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. TRNKÓCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Izveden godec

podučuje ne glasovir, citre in gosli v slovenskem in nemškem jeziku po najnovejši metodi in prav po ceni. Kdor potrebuje njegovega nauka, naj se oglasi pri uredništvu lista.

POTNIKE IN BLAGO

spravlja v

Ameriko

najbolje in najceneje

Arnold Reif, na Dunaji, I. Kolovratring h. št. 9

(Najstarejša firma te vrste.)

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.



zoper beli tok, bojaz, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preginjajo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofolletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korzinu.

Ena steklenica stane 30 novcev.